

BEROEPSGEHEIM

Karl Ove
Knausgård

DSL laat elke week een auteur aan het woord over een object of een ritueel dat een belangrijke betekenis heeft voor zijn of haar schrijverschap.

KATRIEN STEYAERT

© rr

Karl Ove Knausgård
Kent u van: zijn al vertaalde delen van de romancyclus, *Vader, Liefde, Zoon*: boeken als geheugenpaleizen.

Alles wat uit lang vervlogen tijden komt geeft me een kick. Ik weet niet waarom, maar als ik een kerk uit de elfde eeuw zie of een Bijbels verhaal lees, voel ik een opstoot van opwinding. Ze vertegenwoordigen iets dat zo anders is dan ons, in alle betekenissen van het woord, maar tegelijk nog zo met ons verbonden is en nog zo relevant. Vaak worden mensen die tweeduizend jaar geleden leefden, onderschat. We denken dat ze primitief waren, maar dat vind ik wat te gemakkelijk. Misschien hadden ze wel dezelfde rijkdom aan gevoelens als wij. Zeker in mijn tweede boek, *Engelen vallen langzaam*, ben ik vertrokken van die fascinatie voor het verleden, voor iets dat zo ver en vreemd lijkt en tegelijk zo dicht en belangrijk is voor ons: de engelen en de Bijbel.

Enkele jaren voor het boek gepubliceerd werd, was ik op Kreta, niet eens vanuit die fascinatie, maar gewoon als goedkope zonnekloppersvakantie. In Knossos zag ik de bekende muurschildering met de dolfijnen. Ik vond het fantastisch! Dit was niet alleen historisch van betekenis, het verbeeldde ook de totale vrijheid. Complete vreugde.

In *Zoon*, het boek uit de *Min Kamp*-reeks waarin ik mijn eigen kindertijd probeer op te roepen, heb ik het over dat soort intensiteit. Als kind beleef je alles voor het eerst. Alles gebeurt voor het eerst. Elk detail van het landschap, elke persoon die erin woonde, elk gevoel dat ik daar had, zou voor altijd in mijn geheugen gegrift staan, nauwkeurig en precies, als in een soort absoluut gehoor van de herinnering. Ik denk dat ik om die reden lang nostalgisch ben geweest naar mijn kindertijd, zelfs tot ik in de twintig was. Gevoelens waren onschuldig en puur. In Knossos was ik al begin de dertig. Het gevoel bij de muurschildering was misschien niet meer onschuldig, maar het had wel iets van die puurheid van mijn jeugd.

Ik heb in een toeristenkraampje een kleine, groene dolfijn en een Griekse helm gekocht. Sindsdien zijn dat mijn talismans. Ik geloof dat ze me geluk brengen. Ik heb al op veel verschillende plaatsen geschreven, maar de dolfijn is me overal gevolgd. Hij moet altijd op mijn bureau staan. Omdat creëren een chaotisch proces is, zijn zulke routines voor mij van levensbelang. Ik moet erop kunnen vertrouwen dat terwijl ik schrijf alles om mij heen hetzelfde blijft: mijn koffie, mijn sigaretten, mijn platen – soms draai ik maandenlang dezelfde muziek – en dus ook de dolfijn.

Toen ik mijn eerste boeken schreef, herinnerde hij mij aan dat gevoel van tijd en ruimte dat oude dingen mij geven. Dat wilde ik oproepen in mijn eigen schrijven. Voor *Min Kamp* geldt dat minder, maar daar heb ik wel teruggedacht aan de ongebreidelde vreugde waarvoor deze dolfijn symbool staat. Ik ben iemand die altijd worstelt, en de neiging heeft om nooit erg gelukkig te zijn. Dankzij de dolfijn vergeet ik minder gemakkelijk om aanwezig te zijn en om het moment te grijpen.